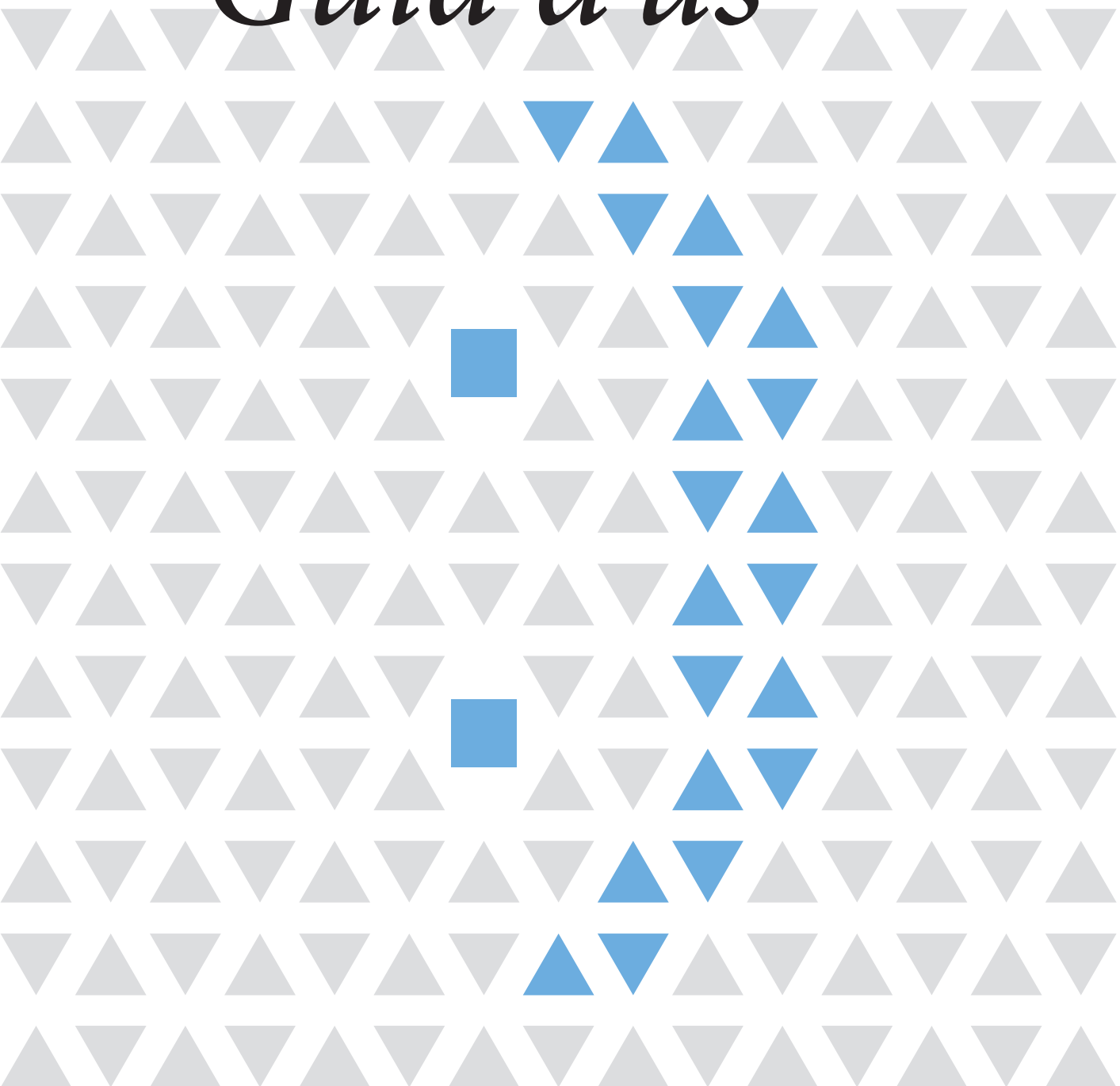

Guia d'ús

Llegir per parlar, llegir per aprendre

Llegir per parlar, llegir per aprendre

1_Presentació

2_Objectius

3_Destinataris

4_Estructura del material

5_Tècnica lectora

6_Instruccions per als tutors

1_Presentació

El material *Llegir per parlar, llegir per aprendre* forma part del programa *Llegiu i parleu*, de la Direcció General de Política Lingüística, que té com a finalitat reforçar l'aprenentatge i l'ús de la llengua a través de la lectura.

Llegir per parlar, llegir per aprendre consisteix en un seguit de fulls d'activitats, presentats en format PDF, que combinen una lectura —diferent a cada full— amb la pràctica de la conversa; i en una Guia d'ús dels materials que conté les orientacions didàctiques.

L'enfocament dels materials respon a la metodologia «lectura en parella» i «tutoria entre iguals» de David Duran, que propugna que la «interacció entre aprenents és un motor d'aprenentatge significatiu». En les activitats que es proposen hi participen sempre un tutor i un aprenent. El tutor és qui condueix les activitats i pren la responsabilitat de la preparació de la lectura abans de la trobada. La tria de les lectures i les activitats proposades han estat realitzades per Montse Flores i Anna Vidal, professores de llengua catalana i conductores de grups de lectura.

El material es pot descarregar de la pàgina web de Llengua catalana
<http://gencat.cat/llengua/llegiuiarleu>

Les persones i les entitats interessades a participar-hi es poden adreçar a la Direcció General de Política Lingüística o al Consorci per a la Normalització Lingüística.

2_Objectius

Promoure l'ús oral de la llengua a través de la lectura de diferents gèneres textuais.

Fer gaudir de la lectura i augmentar la competència lingüística dels destinataris del projecte (tutors i aprenents).

Contribuir a reforçar l'aprenentatge dels tutors seguint la premissa: "ensenyar és aprendre dues vegades".

Practicar diferents tipus de lectura en funció de les activitats que proposen els materials.

Incrementar el coneixement de la cultura i, en especial, de la literatura, facilitant i promovent, alhora, l'intercanvi cultural.

3_Destinataris

→	Professors i dinamitzadors del Consorci per a la Normalització Lingüística.
→	Aprenents dels cursos del Consorci per a la Normalització Lingüística, a partir del nivell A2.
→	Persones que ja participen en el programa Voluntariat per la llengua.
→	Associacions i entitats que treballen habitualment per al foment de la llengua catalana i que organitzen clubs de lectura, grups de conversa, etc. i els seus usuaris.

4_Estructura del material

Tots els fulls tenen l'estructura següent:

Preparació de l'activitat

Es tracta d'un recordatori dels passos que cal seguir per preparar l'activitat, sobretot per part del tutor.

Número i títol de l'activitat

Totes les activitats estan numerades i s'identifiquen mitjançant un títol que vol ser suggerent i sorprenent alhora.

Preparació de l'activitat

- Lleges el text de lectura diverses vegades i preveus les dificultats que pot tenir.
- Consulta l'apartat «Informació per preparar aquesta lectura» que trobaràs tot seguit. Obtindràs informació sobre l'autor o el tipus de text que es presenta.
- Al final d'aquesta pàgina hi ha un apartat amb enllaços a webs on, si ho vols, pots ampliar informació.
- Recorda que entre tu i l'aprenent heu de compartir un codi per quan calgui fer evident algun error durant la lectura.
- És important respondre totes les preguntes de l'apartat «Abans de llegir».

Per fer la lectura amb l'aprenent segueix les pautes que es donen en el document de presentació del material (<http://www.gencat.cat/llengua/llegirperparlar>).

Recorda que l'objectiu és llegir en parella i fer conversa a partir de la lectura.

INFORMACIÓ PER PREPARAR AQUESTA LECTURA

En aquesta activitat llegireu la fitxa tècnica d'un ocell. Les nostres ciutats, cada cop més urbanitzades, van perdent, progressivament algunes espècies animals i, en canvi, n'apareixen de noves a causa de la incursió en el medi d'espècies exòtiques o invasives.

DURADA DE L'ACTIVITAT 1h.

20

El català
llengua per a tot
i per a tothom

Oreneta cuablanca

Ampliació de la informació

En aquesta web trobareu informació sobre una iniciativa d'estudi dels ocells i el medi urbà basada en la participació ciutadana i en el seguiment dels nius d'oreneta cuablanca dels pobles i ciutats de Catalunya:

<http://www.oreneta.cat>

www.gencat.cat/llengua
www.cpnl.cat

LLEGIU i PARLEU

Llegir per parlar, llegir per aprendre

LLEGIU i PARLEU

© Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Direcció General de Política Lingüística
© del text de la lectura Ferran Turmo
© dels pictogrames The Young Project
Disseny Carol van Wierst
D.L. B-19828-2013

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

CONSORCI PER A LA NORMALITZACIÓ I L'INCLUSIÓ

Ampliació de la informació

Adreces web per ampliar la informació sobre l'autor o sobre el tema.

4_Estructura del material

Tots els fulls tenen l'estructura següent:

Conversa

Abans de llegir

L'apartat consta d'un parell o tres de preguntes que preparen el tutor i l'aprenent per a la lectura.

Després de llegir

L'apartat consta d'un seguit de preguntes que promouen la conversa i la relectura del text.

Lectura

Conté el text objecte de la lectura.

Els textos poden ser: fragments literaris, articles de diari, receptes de cuina, còmics, blogs, etcètera.

Conversa	Lectura																
<p>Abans de llegir</p> <p>La presència d'alguns animals al medi evidencia la qualitat i bona salut de l'ecosistema. Les cuques de llum, en són una mostra. Sabeu de quin animal es tracta? Mireu el cel de les vostres ciutats o pobles? Sou conscients que vivim amb animals?</p> <p>Després de llegir</p> <p>1 Sabeu que en moltes ciutats es fan censos de nius d'orenetes cuablanques? Heu adonat de la presència de nius a la vostra ciutat? Us agraden els ocells? Creieu que els ocells són un entrebanc per a la salubritat dels ciutadans? Per exemple, l'allau de coloms.</p> <p>2 En molts indrets del territori català s'han vist obligats a prendre mesures per evitar algunes espècies docells ja que l'allau d'algunes espècies suposava un increment d'excrements, soroll excessiu. Coneixeu algunes pràctiques per fer-los fora? Defenseu la protecció d'aquestes espècies o més aviat penseu que cal seguir prenent mesures per reduir-les?</p> <p>3 En moltes poblacions, cada cop hi ha més espècies exòtiques als arbres de les ciutats, com les cotorres. Penseu que són espècies invasives i caldria eradicar-les?</p> <p>4 Hi ha animals que poden ser un problema per a moltes persones. Per exemple, la presència invasiva del mosquit tigre, sobretot a la zona del Vallès Occidental. La majoria d'aquestes espècies invasives arriben a través de larves que han vingut des de molt lluny, enganxades a la roba, amb paquets... Progressivament, el mosquit tigre s'ha estès per diversos territoris del país. Podríeu explicar quines mesures cal tenir en compte perquè no es propaguin? Coneixeu altres espècies animals que hagin envaït l'ecosistema autòcton?</p> <p>5 Penseu que des de l'Administració es fan prou campanyes informatives per sensibilitzar la població per tal que tingui cura de les mascotes i no les abandonin?</p>	<p>Oreneta cuablanca</p> <p><i>Delichon urbica</i></p> <table border="1"><tbody><tr><td>NOM CIENTÍFIC</td><td><i>Delichon urbica</i>.</td></tr><tr><td>FAMÍLIA</td><td>Hirundínids.</td></tr><tr><td>DESCRIPCIÓ</td><td>Ocell d'uns 13 cm de llargada. El dors és de color negre, excepte el carpó que és blanc. La panxa i la gorja també són blanques. Té una cua curta en forma de forquilla, però menys enforquillada que la de l'oreneta vulgar (<i>Hirundo rustica</i>). Les potes són curtes.</td></tr><tr><td>ALIMENTACIÓ</td><td>Menja insectes capturats en ple vol.</td></tr><tr><td>REPRODUCCIÓ</td><td>Fa el niu amb fang i l'enganxa al sostre, deixant només un petit forat a la part superior d'uns 2-3 cm de diàmetre. La femella pon entre 3 i 5 ous i els incuba entre 14 i 16 dies. Els pollets segueixen dins del niu fins als 30-32 dies; quan comencen a volar fan petits vols fins a llocs propers on continuen essent alimentats pels pares.</td></tr><tr><td>HABITAT</td><td>Viu prop dels pobles petits, fent els nius sota els balcons i els ràfecs de les teulades.</td></tr><tr><td>COSTUMS</td><td>Vola amb rapidesa, amb canvis constants de direcció. Canta amb sons curts o amb refilets. Cap a finals d'estiu es reuneixen moltes orenetes i es fa veure-les parades sobre els fils elèctrics; es preparen per emigrar cap a l'Àfrica on passen l'hivern, per tornar a inicis de primavera.</td></tr><tr><td>ALTRES INFORMACIONS</td><td>Acostuma a tornar cada any al mateix lloc de l'any anterior.</td></tr></tbody></table> <p>→ TURMO, FERRAN. <i>Plantes i animals del nostre entorn. Oreneta cuablanca.</i> http://www.xtec.cat/~fturmo/d108/ocells/oreneta.htm [Consulta: 4 juny 2013]</p>	NOM CIENTÍFIC	<i>Delichon urbica</i> .	FAMÍLIA	Hirundínids.	DESCRIPCIÓ	Ocell d'uns 13 cm de llargada. El dors és de color negre, excepte el carpó que és blanc. La panxa i la gorja també són blanques. Té una cua curta en forma de forquilla, però menys enforquillada que la de l'oreneta vulgar (<i>Hirundo rustica</i>). Les potes són curtes.	ALIMENTACIÓ	Menja insectes capturats en ple vol.	REPRODUCCIÓ	Fa el niu amb fang i l'enganxa al sostre, deixant només un petit forat a la part superior d'uns 2-3 cm de diàmetre. La femella pon entre 3 i 5 ous i els incuba entre 14 i 16 dies. Els pollets segueixen dins del niu fins als 30-32 dies; quan comencen a volar fan petits vols fins a llocs propers on continuen essent alimentats pels pares.	HABITAT	Viu prop dels pobles petits, fent els nius sota els balcons i els ràfecs de les teulades.	COSTUMS	Vola amb rapidesa, amb canvis constants de direcció. Canta amb sons curts o amb refilets. Cap a finals d'estiu es reuneixen moltes orenetes i es fa veure-les parades sobre els fils elèctrics; es preparen per emigrar cap a l'Àfrica on passen l'hivern, per tornar a inicis de primavera.	ALTRES INFORMACIONS	Acostuma a tornar cada any al mateix lloc de l'any anterior.
NOM CIENTÍFIC	<i>Delichon urbica</i> .																
FAMÍLIA	Hirundínids.																
DESCRIPCIÓ	Ocell d'uns 13 cm de llargada. El dors és de color negre, excepte el carpó que és blanc. La panxa i la gorja també són blanques. Té una cua curta en forma de forquilla, però menys enforquillada que la de l'oreneta vulgar (<i>Hirundo rustica</i>). Les potes són curtes.																
ALIMENTACIÓ	Menja insectes capturats en ple vol.																
REPRODUCCIÓ	Fa el niu amb fang i l'enganxa al sostre, deixant només un petit forat a la part superior d'uns 2-3 cm de diàmetre. La femella pon entre 3 i 5 ous i els incuba entre 14 i 16 dies. Els pollets segueixen dins del niu fins als 30-32 dies; quan comencen a volar fan petits vols fins a llocs propers on continuen essent alimentats pels pares.																
HABITAT	Viu prop dels pobles petits, fent els nius sota els balcons i els ràfecs de les teulades.																
COSTUMS	Vola amb rapidesa, amb canvis constants de direcció. Canta amb sons curts o amb refilets. Cap a finals d'estiu es reuneixen moltes orenetes i es fa veure-les parades sobre els fils elèctrics; es preparen per emigrar cap a l'Àfrica on passen l'hivern, per tornar a inicis de primavera.																
ALTRES INFORMACIONS	Acostuma a tornar cada any al mateix lloc de l'any anterior.																

5_Tècnica lectora

Llegir en parella és una modalitat de lectura proposada i provada per David Duran, professor de la Universitat Autònoma de Barcelona, que utilitza la tutoria entre iguals com a mètode d'aprenentatge cooperatiu entre les persones. Aquest programa de lectura permet que la parella que hi participa doni i rebi el coneixement que qualsevol persona adulta ha acumulat al llarg de la vida, a més del que podran aprendre de manera col·laborativa.

L'adaptació d'aquesta modalitat per al material *Llegir per gaudir, llegir per aprendre* es concreta de la manera següent:

→	El tutor prepara prèviament l'activitat.
→	Es dóna importància a la lectura en veu alta.
→	El tutor és model d'entonació i de pronúncia.
→	Es promou l'aprenentatge a partir de l'error.

Es fomenta diferents tipus de lectura: primer el tutor i després l'aprenent, tots dos alhora, un paràgraf cadascú, l'aprenent sol, etcètera.

S'activen les estratègies de comprensió lectora: llegir en diagonal, rellegir buscant una paraula en concret, llegir per entendre, llegir per memoritzar, etcètera.

6 Instruccions per als tutors

Abans de la trobada

- Llegiu la lectura diverses vegades per donar un model fluid i entenedor a l'aprenent.
- Llegiu tot el full de l'activitat. Responen les preguntes que es demanen i preveieu les dificultats que pot tenir l'aprenent.
- Preneu nota dels coneixements previs que necessita l'aprenent per fer la lectura i no oblideu els coneixements que ja ha acumulat l'aprenent en la seva història personal.

Durant la trobada

- Tingueu en compte que vosaltres gestioneu la trobada i, per tant, marqueu el ritme de treball.
- Abans de començar l'activitat, pacteu amb l'aprenent la manera d'avisar-lo quan cometi un error. Podeu acordar que l'avisareu fent-li un gest amb el llapis o amb la mà, aixecant un paper, etcètera. És important que feu la indicació en el moment que l'aprenent s'equivoca, perquè pugui ser conscient de l'error que ha comès i corregir-lo. Si no pot fer-ho sol, ajudeu-lo.
- Procureu que l'aprenent es senti segur i satisfet de la lectura que ha fet i de la comprensió del text.
- Doneu-li sempre estímuls positius i de confiança.
- Respecteu el temps de l'aprenent per respondre les preguntes dels diferents apartats.
- Responen totes les preguntes de l'apartat Abans de llegir, ja que l'objectiu és suscitar l'interès pel text i estimular la lectura.
- Llegiu el text del full d'activitat d'acord amb les recomanacions que es fan a l'apartat **Tècnica lectora**.
- Un cop feta la lectura, responen plegats les preguntes de l'apartat Després de llegir. És important que l'aprenent expressi el seu punt de vista encara que li costi.